

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **COFIDIS, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Suché mýto č. 1, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Bárdošova č. 2/A, proti povinnej **P. B.**, bytom K., o **vymoženie 848,73 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 9 Er 602/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. septembra 2014 sp.zn. 6 CoE 45/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Povinnej i nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Súdna exekútorka JUDr. Blanka Ružeková žiadosťou doručenou Okresnému súde Komárno 20. mája 2011 požiadala o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie [§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)] na základe exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu (zriadeného zriaďovateľom Najvyšší rozhodcovský súd a.s., IČO: 44 246 480, so sídlom v Bratislave, Hradská č. 26) z 15. februára 2011, sp.zn. NRS 486/2010.

Okresný súd Komárno (ďalej len „exekučný súd“) uznesením z 5. decembra 2013, č.k. 9 Er 602/2011-16 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Na odôvodnenie uviedol, že po preskúmaní rozhodcovského rozsudku, úverovej zmluvy a úverových zmluvných podmienok dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve bolo neprijateľnou podmienkou, ktorá spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a táto bola v rozpore s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Neplatná rozhodcovská doložka teda nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preto bolo potrebné zamietnuť.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 30. septembra 2014, sp.zn. 6 CoE 45/2014, odvolaním napadnuté uznesenie exekučného súdu vo výroku, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá, ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Dodal, že právny vzťah medzi účastníkmi vznikol na základe zmluvného vzťahu – Zmluvy

o revolvingovom úvere. V súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je pre platnosť existencie rozhodcovskej doložky potrebné splniť okrem iného aj podmienku písomnej formy. Túto nepovažoval za splnenú. Z obsahu Zmluvy o úvere a pripojených Všeobecných obchodných podmienok pre úver dospel k záveru, že nespĺňa náležitosti, ktoré vyžaduje zákon, nakoľko nedošlo k podpisu Obchodných podmienok pre úver obidvomi stranami, čím rozhodcovská doložka založená nebola. Zmluvné strany musia bezpodmienečne s Obchodnými podmienkami pre úver vyjadriť súhlas. Štandardná rozhodcovská doložka má byť správne uvedená priamo v konkrétnej zmluve ako jej článok alebo ustanovenie.

Proti tomuto uzneseniu do výroku, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, podala oprávnená dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V bližšom zdôvodnení dovolateľka namietala nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia a výklad ustanovenia § 273 Obchodného zákonníka, ako aj vyjadrila nesúhlas s konštatovaním odvolacieho súdu, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná, podmienka platnosti rozhodcovskej doložky je zachovanie písomnej formy, ktorá zachovaná nebola, keďže nedošlo k podpisu všeobecných obchodných podmienok oboma účastníkmi zmluvy. Právny názor súdu je v priamom rozpore so zákonom. Poukázala na to, že v zmluve o úvere sa uvádza, že povinný berie na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú Všeobecné obchodné podmienky oprávnenej, ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere.

Povinný ani súdna exekútorka sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), predovšetkým skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V predmetnej veci odvolací súd rozhodol uznesením, ktorým potvrdil rozhodnutie exekučného súdu. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného v tejto procesnej forme sú upravené v ustanovení § 239 O.s.p., v zmysle ktorého platí, že dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci

postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie exekučného súdu v predmetnej veci, nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia preto predmet konania nie je významný. Ak je teda konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Procesné vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ oprávnená v dovolaní nenamietala a tieto v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Oprávnená namietala, že odvolací súd nešpecifikoval judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a to ani len odkazom na spisovú značku tých rozhodnutí, preto oprávnená má za to, že právne názory vyslovené odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí sú nepreskúmateľné a nepresvedčivé (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenia primerané ustanovenia o rozsudku.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také

odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp.zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však *nemusí* dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvého stupňa (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoje uznesenie, ktorým nadviazal na uznesenie súdu prvého stupňa, ktoré ako vecne správny potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p., § 167 ods. 2 O.s.p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec – zistený skutkový stav – právne posúdili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť uznesenia odvolacieho súdu s potvrdzovaným uznesením vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citovanú judikatúru ESĽP. V prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým – ako už bolo spomenuté – tvorí jeden celok.

V súvislosti s námietkou dovolateľky týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia veci súdmi nižších stupňov, táto je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Keďže prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O.s.p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky

jej dovolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že v dovolacom konaní mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. februára 2016

JUDr. Mária Š r a m k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová